

การแก้ไขคำ สั่งหรือการยกเลิกคำ สั่ง

งานบริหารงานบุคคล
สำนักงานเทศบาลตำบลกุสุมาลย์

การแก้ไขคำสั่งหรือการยกเลิกคำสั่ง

การแก้ไขคำสั่งหรือการยกเลิกคำสั่ง คือ การที่ส่วนราชการออกคำสั่งแล้วต่อมาภายหลังพบว่าคำสั่งดังกล่าวมีความผิดพลาดคลาดเคลื่อนในประเด็นต่าง ๆ จำเป็นต้องแก้ไขให้ถูกต้อง แต่ในบางครั้งคำสั่งนั้นอาจมีความผิดพลาดในสาระสำคัญหรือผิดหลักเกณฑ์ข้อกฎหมายที่ไม่อาจแก้ไขได้ จำเป็นต้องยกเลิกคำสั่งดังกล่าว

คำสั่งในที่นี้ส่วนใหญ่ คือ คำสั่งในการบริหารงานบุคคลในส่วนของกรมบรรจุแต่งตั้ง เช่น คำสั่งบรรจุ ย้าย เลื่อนตำแหน่ง โอน เป็นต้น

ก.พ.ในการประชุมครั้งที่ 1/2526 เมื่อวันที่ 10 มกราคม 2526 มีมติว่า คำสั่งของทางราชการนั้น เมื่อออกมาแล้วจะแก้ไขหรือยกเลิกได้ ก็ต่อเมื่อคำสั่งนั้นเป็นคำสั่งที่ออกมาโดยไม่ถูกต้องตามกฎหมาย หรือไม่ถูกต้องกับข้อเท็จจริง

ส่วน   กรณีใดจะใช้วิธี → แก้ไขคำสั่ง   หรือ
                                  กรณีใดจะใช้วิธี → ยกเลิกคำสั่ง   หรือ
                                  กรณีใดที่ไม่อาจแก้ไข หรือ ยกเลิกคำสั่งได้ นั้น

ต้องพิจารณาว่า คำสั่งนั้นมีความผิดหรือไม่ หากผิดก็ต้องดูว่าผิดในประเด็นใดเป็นสาระสำคัญหรือไม่ หรือสามารถจะแก้ไขได้หรือไม่ เพราะการผิดข้อกฎหมายหรือข้อเท็จจริงนั้นบางประเด็นสามารถแก้ไขได้ เมื่อแก้ไขแล้วก็จะทำให้คำสั่งดังกล่าวถูกต้อง แต่บางประเด็นเมื่อผิดแล้วไม่สามารถแก้ไขได้ ต้องใช้วิธีการยกเลิกคำสั่ง ซึ่งส่วนใหญ่ที่พบ คือ จะผิดในเรื่องเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้ง

คำสั่งที่ต้องแก้ไข

กรณีคำสั่งที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย

1. กรณีย้ายข้าราชการผู้ดำรงตำแหน่งหนึ่งไปดำรงตำแหน่งอีกตำแหน่งหนึ่ง โดยให้มีผลย้อนหลังไปก่อนไปก่อนวันออกคำสั่งโดยมิได้มีคำสั่งให้รักษาการในตำแหน่งหรือให้รักษาราชการแทนหรือให้ปฏิบัติราชการในตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง ฉะนั้นกรณีนี้เป็นเรื่องที่ต้องแก้ไขคำสั่งย้ายนั้นให้ถูกต้อง คือให้มีผลไม่ก่อนวันที่ออกคำสั่ง

ทั้งนี้ เนื่องจากเป็นกรณีที่ไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ข้อกฎหมายเกี่ยวกับการแต่งตั้งย้อนหลัง เช่น กรณีมีคำสั่ง ...../..... ลงวันที่ 27 มิถุนายน 2548 ย้ายนายปราบ ตำแหน่ง จ.บริหารงานทั่วไป 5 ไปดำรงตำแหน่ง จ.วิเคราะห์นโยบายฯ 5 โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2548 ทั้ง ๆ ที่ไม่มีคำสั่งให้ข้าราชการผู้นี้ไปปฏิบัติหน้าที่หรือรักษาการในตำแหน่งแต่อย่างใด

2. กรณีสั่งบรรจุนายศักดิ์ วุฒิ ปวท.(บัญชี) ซึ่งเป็นผู้สอบแข่งขันได้ในตำแหน่งเจ้าพนักงานพัสดุ 2 เข้ารับราชการในตำแหน่งที่สอบแข่งขันได้ โดยให้ได้รับเงินเดือนในอันดับ ท.2 ชั้น 6,490 บาท แต่ภายหลังตรวจสอบพบว่า อัตราเงินเดือนดังกล่าวไม่ถูกต้อง เพราะเป็นอัตราเงินเดือนสำหรับวุฒิปวส. ที่ถูกต้องสำหรับเงินเดือนวุฒิปวท. คือ ชั้น 5,920 บาท ฉะนั้น กรณีนี้จึงเป็นกรณีที่ต้องแก้ไขคำสั่งบรรจุ ในส่วนของการให้ได้รับเงินเดือนให้ถูกต้อง เป็นอันดับ ท.2 ชั้น 5,920 บาท ทั้งนี้ เพราะคำสั่งดังกล่าวเป็นคำสั่งที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมายเกี่ยวกับการให้ได้รับเงินเดือน

กรณีคำ สั่งที่ไม่ถูกต้องตามข้อเท็จจริง

1. จังหวัด ก. มีคำ สั่ง...../..... ลงวันที่ 1 กรกฎาคม 2548 ย้ายข้าราชการผู้ดำรงตำแหน่ง เจ้าพนักงานธุรการ 3 ไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเจ้าพนักงานการเงินและบัญชี 3 ในส่วนราชการเดิม ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2548 แต่ต่อมากรม ข. ได้มีคำ สั่ง...../..... ลงวันที่ 15 กรกฎาคม 2548 เลื่อนข้าราชการผู้นั้นขึ้น แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเจ้าพนักงานธุรการ 4 ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2548 (คำสั่งเลื่อนระดับถูกต้อง) กรณีจึงทำให้คำสั่งย้ายนั้นเกิดความคลาดเคลื่อนในข้อเท็จจริงเกี่ยวกับระดับและอัตราเงินเดือน ฉะนั้น กรมจึง ต้องแก้ไขคำสั่งย้ายให้ถูกต้องตามข้อเท็จจริง

คำสั่งที่ต้องยกเลิก

กรณีคำ สั่งที่ออกมาโดยไม่ถูกต้องตามข้อเท็จจริง

1. กรม ก. มีคำ สั่ง...../..... ลงวันที่ 24 พฤษภาคม 2548 รับโอนข้าราชการผู้ดำรงตำแหน่ง เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป 5 จาก กรม ข. โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2548 แต่ในระหว่างที่กรม ข. ยังมีได้ออกคำสั่งให้โอนข้าราชการผู้นี้ก็มีหนังสือลงวันที่ 30 พฤษภาคม 2548 ขอร้องรับการโอนไปกรม ก. ซึ่ง กรม ข. ก็ได้แจ้งให้กรม ก. ทราบแล้ว กรณีนี้เป็นการขอระงับก่อนคำสั่งรับโอนมีผลใช้บังคับ ดังนั้น เพื่อให้ถูกต้องตามข้อเท็จจริง กรม ก. จึงต้องออกคำสั่งยกเลิกคำสั่งรับโอนดังกล่าว

กรณีคำสั่งที่ออกมาโดยไม่ถูกต้องตามกฎหมาย

1. กรณีกรมมีคำสั่งบรรจุบุคคล ซึ่งได้รับวุฒิประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ (ระดับต้น) เข้ารับราชการในตำแหน่งเจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน 2 รับเงินเดือนในอันดับ พ.2 ชั้น 5,920 บาท โดยวิธีการคัดเลือก ตามมาตรา 50 ภายหลังตรวจสอบพบว่า กรณีนี้ไม่สามารถคัดเลือกบรรจุได้ เพราะ ก.พ. กำหนดให้วุฒิประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ (ระดับต้น) เป็นวุฒิที่ให้คัดเลือกบรรจุในตำแหน่ง พยาบาลเทคนิค 2 เท่านั้น (ว 28/2547) ฉะนั้น กรณีนี้กรมจึงไม่อาจใช้วิธีการคัดเลือกเพื่อบรรจุบุคคลผู้นี้ได้ คำสั่งบรรจุผู้ได้รับคัดเลือกดังกล่าวจึงไม่ถูกต้องตามกฎหมายเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกบรรจุบุคคล ในกรณีที่มิแต่พิเศษที่ไม่ต้องสอบแข่งขัน และไม่มีวิธีใดที่จะแก้ไขคำสั่งให้ถูกต้องได้ ต้องยกเลิกคำสั่งบรรจุ ดังกล่าว

2. กรณีกรมมีคำสั่งย้ายข้าราชการผู้ดำรงตำแหน่งเจ้าพนักงานพัฒนาสังคม 5 ซึ่งได้รับวุฒิปริญญาตรีเพิ่มขึ้น (ปริญญานิติศาสตรบัณฑิต ซึ่งไม่ใช่วุฒิเกียรตินิยม) ไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนิติกร 5 โดยผู้นี้ไม่ได้เป็นผู้สอบแข่งขันได้ในสายงานที่จะแต่งตั้ง และไม่เคยดำรงตำแหน่งในสายงานที่เริ่มต้นจากรดับ 3 แต่อย่างใด คำสั่งดังกล่าวจึงไม่ถูกต้องตามกฎหมายเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การย้ายข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งได้รับวุฒิเพิ่มขึ้น (ว 12/2533 ว 15/2547 หรือ ว 7/34 แล้วแต่กรณี) และไม่สามารถแก้ไขคำสั่ง ได้กรณีจึงต้องยกเลิกคำสั่ง ดังกล่าว

3. กรณีกรมมีคำสั่ง...../..... ลงวันที่ 30 มิถุนายน 2548 เลื่อนข้าราชการตำแหน่ง เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี 4 ขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเจ้าพนักงานการเงินและบัญชี 5 ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2548 โดยวิธีคัดเลือกตาม ว 34/2547 ต่อมาตรวจสอบพบว่า ข้าราชการผู้นี้มีระยะเวลาการ ดำรงตำแหน่งขั้นต่ำตามคุณวุฒิไม่ครบตามหลักเกณฑ์ที่ ก.พ.กำหนดไว้ใน ว 34/2547 (จะครบในวันที่

1 กันยายน 2548) จึงทำให้คำสั่งดังกล่าวไม่ถูกต้อง เพราะในวันที่คำสั่งมีผลใช้บังคับ (1 เมษายน 2548) ผู้ยื่นยังมีคุณสมบัติไม่ครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ฉะนั้น จึงต้องยกเลิกคำสั่งเลื่อนโดยไม่อาจใช้วิธีการแก้ไขคำสั่งเพราะหากแก้ไขคำสั่งจะทำให้คำสั่งนั้นเป็นการออกคำสั่งแต่งตั้งล่วงหน้าโดยแต่งตั้งล่วงหน้าไปก่อนวันที่ผู้ยื่นมีคุณสมบัติครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ ซึ่งมีอาจกระทำได้ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0202/ว 48 ลงวันที่ 8 กรกฎาคม 2530 ที่มีให้ออกคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนที่มีคุณสมบัติยังไม่ครบตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้ดำรงตำแหน่งใด ๆ เป็นการล่วงหน้าโดยให้คำสั่งมีผลใช้บังคับเมื่อผู้ได้รับแต่งตั้งมีคุณสมบัติครบถ้วนแล้วกรณีนี้ไม่ใช่กรณีที่ต้องดำเนินการตามมาตรา 62 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2535 ที่กำหนดว่าหากได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใดแล้ว ภายหลังพบว่าเป็นผู้มีความผิดไม่ตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้น ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา 52 แต่งตั้งผู้นั้นกลับไปดำรงตำแหน่งเดิมหรือตำแหน่งอื่นในระดับเดียวกับตำแหน่งเดิมที่ผู้นั้นมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งโดยพลันเพราะระยะเวลาขั้นต่ำในการดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งในสายงานที่จะแต่งตั้งตามคุณวุฒิของบุคคลและระดับตำแหน่งที่จะแต่งตั้งตามที่กำหนดใน ว 34/47 เป็นคุณสมบัติที่กำหนดเพิ่มเติม ไม่ใช่เป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งตามที่กำหนดไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง กรณีดังกล่าวจึงต้องใช้วิธีการยกเลิกคำสั่งที่ไม่ถูกต้องนั้น โดยไม่อาจใช้วิธีแก้ไขคำสั่งได้ตามที่กล่าวไปข้างต้น และไม่ใช้กรณีแต่งตั้งให้กลับไปดำรงตำแหน่งเดิมตามมาตรา 62

คำสั่งที่ออกมาแล้วที่ไม่อาจแก้ไขหรือยกเลิกคำสั่ง

1. กรม ก. มีคำสั่ง...../.....ลงวันที่ 1 มิถุนายน 2548 เลื่อนข้าราชการผู้ดำรงตำแหน่งเจ้าพนักงานพัฒนาสังคม 5 ชั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป 6 ตามผลการสอบคัดเลือกได้ ตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2548 แต่ต่อมาข้าราชการผู้นี้แสดงความจำนงขอสละสิทธิการเลื่อนตำแหน่งกรณีเช่นนี้ กรมไม่อาจยกเลิกคำสั่งเลื่อนตำแหน่งดังกล่าวได้ เพราะคำสั่งดังกล่าวเป็นคำสั่งที่ถูกต้องตามกฎหมาย เนื่องจากมาตรา 59 บัญญัติว่าการเลื่อนตำแหน่งผู้สอบคัดเลือกได้ให้เลื่อนได้ตามความเหมาะสม โดยคำนึงถึงความรู้ความสามารถ ความประพฤติ และประวัติการรับราชการ การกำหนดให้แต่งตั้งได้ตามความเหมาะสมนั้น จึงเป็นเรื่องชี้ให้เห็นว่า การเลื่อนผู้สอบคัดเลือกได้ให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้นนั้น มิใช่เป็นสิทธิของผู้ที่จะได้รับการเลื่อนแต่เป็นดุลยพินิจของผู้บังคับบัญชาที่จะพิจารณาตามความเหมาะสม และเมื่อการเลื่อนตำแหน่งมิใช่เป็นสิทธิของผู้ที่จะได้เลื่อนแล้ว กรณีของข้าราชการผู้นี้จึงไม่อาจสละสิทธิการเลื่อนตำแหน่งได้ ดังนั้น การที่ผู้นี้แสดงความจำนงขอสละสิทธิการเลื่อนขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป 6 จึงไม่มีผลทำให้คำสั่งเลื่อนบุคคลนี้กลายเป็นคำสั่งที่คลาดเคลื่อนในข้อเท็จจริงหรือไม่ชอบด้วยกฎหมายแต่อย่างใด กรมจึงไม่อาจยกเลิกคำสั่งดังกล่าวได้

2. กรม ข. ได้มีหนังสือทบทวนขอรับโอนนางสาวเมตตาไปยัง กรม พ. ที่ผู้นี้สังกัด และ กรม พ.ก็ได้ตกลงยินยอมในการโอนแล้ว กรม ข. จึงมีคำสั่งรับโอนข้าราชการผู้นี้ และกรม พ. ก็มีคำสั่งให้โอน โดยทั้งสองคำสั่งนี้มีผลตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2548 แต่หลังจากวันดังกล่าวผู้นี้ยังคงปฏิบัติหน้าที่อยู่ในกรม พ. ตามเดิมพร้อมกับมีหนังสือลงวันที่ 15 มิถุนายน 2548 แสดงความจำนงขอระงับการโอนดังกล่าว กรณีเช่นนี้ กรม พ. ไม่อาจยกเลิกคำสั่งให้โอนได้ เนื่องจากการโอนข้าราชการตามมาตรา 60 วรรคหนึ่ง นั้นให้กระทำได้เมื่อผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา 52 ทั้งสองฝ่ายได้ตกลงยินยอมในการโอนนั้นแล้ว กรณีนี้เมื่อ

กรมใหม่ได้มีหนังสือถึงกรมเดิมขอทำความตกลงเพื่อรับโอนข้าราชการ และกรมเดิมก็ได้ตกลงยินยอมในการโอนนี้แล้วต่อมากรมใหม่ได้มีคำสั่งรับโอนแล้ว ประกอบกับกรมเดิมก็มีคำสั่งให้โอนแล้ว การดำเนินการดังกล่าวจึงเป็นการดำเนินการที่ชอบด้วยกฎหมายและมีผลทำให้ข้าราชการรายนี้โอนไปเป็นข้าราชการสังกัดกรมใหม่แล้วตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2548 กรณีจึงไม่อาจยกเลิกคำสั่งได้

กรณีเฉพาะ

เป็นกรณีที่กฎหมายตาม พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2535 ได้กำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาไว้ชัดเจนแล้ว หากพบว่าการแต่งตั้งดังกล่าวไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ได้แก่

1. กรณีตามมาตรา 62 สรุปลว่า ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใด ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา 57 (ย้าย) มาตรา 58 (เลื่อน) หรือมาตรา 60 (โอน) แล้วหากภายหลังปรากฏว่าเป็นผู้มีคุณสมบัติไม่ตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้น ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา 52 แต่งตั้งผู้นั้นให้กลับไปดำรงตำแหน่งเดิมหรือตำแหน่งอื่นในระดับเดียวกับตำแหน่งเดิมที่ผู้นั้นมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งโดยพลันเป็นกรณีที่ไม่ต้องยกเลิกคำสั่ง แต่ออกคำสั่งใหม่อีกฉบับแต่งตั้งผู้มีคุณสมบัติไม่ตรงผู้นั้นกลับไปดำรงตำแหน่งเดิมหรือตำแหน่งอื่นในระดับเดียวกับตำแหน่งเดิม

2. กรณีตามมาตรา 67 สรุปลว่า ผู้ได้รับบรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใด หากภายหลังปรากฏว่าขาดคุณสมบัติทั่วไป โดยไม่ได้รับการยกเว้นในกรณีที่ขาดคุณสมบัติตามมาตรา 30 หรือขาดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้น โดยไม่ได้รับอนุมัติจาก ก.พ. ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา 52 สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการโดยพลันเป็น กรณีที่ไม่ใช่การยกเลิกคำสั่งบรรจุนั้น แต่เป็นการออกคำสั่งอีกฉบับสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ